

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Zápis ze semináře pro MAS

Datum konání: 6. 3. 2018

Místo konání: Slezská 7, Praha

Přítomni:

Anna Limrová, AOPK ČR
Elena Bočevová, AOPK ČR
Soňa Smetanková, AOPK ČR
Kateřina Holendová, MŽP
Zástupci MAS/NS MAS viz prezenční listina

Program semináře:

- 1) **Nové aktivity CLLD v OPŽP – obecné informace a omezení**
- 2) **Vyhlašování výzev – příklady dobré a špatné praxe**
- 3) **Ukončování administrace žádostí o podporu**
- 4) **Diskuze**

Prezentace:

Prezentace ze semináře jsou zveřejněny na webové stránce NS MAS <http://nsmas.cz/op-zp-odpovedi-na-dotazy/>

1. Ukončování projektů

Mgr. Kateřina Holendová představila informace k dotačnímu řízení dle novely zákona č. 367/2017 Sb., kterou se mění zákon č. 2018/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a popsala povinnost MAS vydávat usnesení/rozhodnutí při ukončování projektů z důvodu nesplnění podmínek kontroly formálních náležitostí, přijatelnosti a věcného hodnocení.

Dotazy:

Kdo v rámci MAS může usnesení/rozhodnutí vydat?

[Usnesení/rozhodnutí vydává osoba/orgán, která má pravomoc jednat za MAS \(např. statutární zástupce\).](#)

2. Vzory výzvy MAS

Ing. Soňa Smetanková představila vzory výzvy MAS pro aktivity, které jsou v současné chvíli z OPŽP v CLLD podporovány. Vzor výzvy bude platný i pro nové aktivity, které budou konkrétně do vzory ještě doplněny. Dále upozornila na časté chyby při vyhlašování výzev a uvedla první zkušenosti ze závěrečného ověřování projektů před vybraných MAS.

Na základě těchto zkušeností shrnula čemu se při vyhlašování výzev a hodnocení projektů vyvarovat.

Dotazy:

MAS musí do své výzvy převzít kritéria pro kontrolu formálních náležitostí a kontrolu přijatelnosti od ŘO. Je možné přidat kritérium, že projekt je realizován na území CHKO a území MAS?

Ano, toto kritérium je možné do výzvy zařadit. I v případě, že kritérium nebude uvedeno, je možné žádost vyřadit z důvodu, že projekt nespadá do těchto území. Žádost by byla vyřazena na kritériu „Soulad žádosti s programem OPŽP 2014+ a příslušnými SC / podporovanými aktivitami“.

Existují výklady pro hodnotící kritéria?

Výklady pro hodnocení kritérií přijatelnosti jsou uvedena v Příručce pro MAS k OPŽP. S ohledem na to, že věcná kritéria daných aktivit nejsou pro MAS závazná, výklady nebyly MAS zatím poskytnuty. Většina kritérií se hodnotí na základě jasných podkladů např. vrstvy z mapové aplikace AOPK, nákladů obvyklých opatření. Výklady jsou nutné pouze u kritérií Kvalita zpracování projektu a návaznosti opatření. S ohledem na to, že výklady by mohly být podkladem pro rozhodnutí využití věcných kritérií PO 4, budou MAS zaslány.

Budou stanoveny odborné požadavky na hodnotitele nových aktivit? Pro jaké fáze hodnocení požadavky platí?

Ano, obdobné požadavky na hodnotitele, které jsou stanoveny pro současné aktivity (výsadba dřevin a likvidace invazních druhů rostlin) budou platné i pro nové aktivity. Současné požadavky jsou zveřejněna na webové stránce NS MAS <http://nsmas.cz/op-zp-odpovedi-na-dotazy/>. Požadavky musí splňovat osoba, která hodnotí přijatelnost a věcná kritéria žádosti.

Může být osoba splňující odborné požadavky i zaměstnanec MAS?

Ano. V případě, že MAS nemá hodnotitele nebo jiného zaměstnance s požadovanými znalostmi, může využít externí osobu, která zpracuje posudek/podklad pro hodnocení.

Budou MAS navýšeny prostředky z IROP? Administrace dalších aktivit bude náročná a bude vyžadovat další kapacity.

Již při přípravě rozšíření aktivit OPŽP v CLLD byla s MMR tato otázka řešena, výsledkem je, že z IROP nebudou další prostředky MAS poskytnuty.

Je nutné použít všechny principy pro preferenční kritéria, která byla stanovena v SCLLD?

Toto není nutné, postačí, aby věcná kritéria byla v souladu aspoň s některými principy.

3. Nové aktivity OPŽP

Ing. Smetanková představila harmonogram předkládání změn SCLLD, vyhlásování výzev ŘO i MAS. Dále v prezentaci pokračovala Ing. Bočevová, která detailně popsala nová opatření pro CLLD – protierozní opatření, realizaci ÚSES a realizaci zeleně v intravilánu. Popsala věcné aspekty těchto aktivity, možnosti financování jednotlivých výdajů a představila praktické ukázky opatření z terénu.

Dotazy:

Lze financovat oplocení výsadeb?

Ano, způsobilým výdajem je ochrana výsadeb a to jak individuální oplocení (chráničky výsadeb), tak i oplocenky plošných výsadeb (např. ÚSES).

Lze financovat zásahy v částečně uzavřených lokalitách, např. v parcích, které jsou uzavřené po určitou dobu dne?

Ano. Přesto, že ve SC 4.4 se musí jednat o veřejně přístupnou zeleň, je dostačující, aby byla plocha přístupná jen po část dne nebo měsíce.

Lze financovat soukromý lázeňský park, který však bude po realizaci zpřístupněn veřejnosti?

Ano, v tomto případě je projekt podpořitelný.

Lze financovat budování chodníků a cest?

Ano, v rámci projektů SC 4.4 lze financovat i budování cest, ty však musí být z polopropustného nebo propustného materiálu. Způsobilost je omezena do výše 10% ze způsobilých výdajů na realizaci zeleně.

Je možné podpořit realizaci zeleně v areálu mateřské školky?

Obecně pro oplocené areály v sídlech (tj. školní a mateřské zahrady, nemocniční zahrady, hřbitovy apod.) platí, že lze financovat pouze, pokud se jedná o zeleň veřejnou, která je přístupná široké veřejnosti alespoň část dne nebo měsíce, nikoli pouze pro klienty daných zařízení. Je-li areál mateřské školky částečně přístupný veřejnosti, je možné realizaci zeleně v tomto areálu také podpořit.

Jaký je důvod omezení 500 obyvatel v SC 4.4?

Při nastavení OPŽP a projednávání programu bylo ze strany EK požadováno vymezení území pro financování zeleně v sídlech, tak aby přínos byl, co největší. S ohledem na to, že cílem 4.4 je především realizace nové zeleně a propojování zeleně sídel s okolní krajinou, byly vymezeny pro financování sídla s více, jak 500 obyvateli. U menších obcí je vnímáno, že zeleň je v dostatečné míře zapojena do okolí a v daném místě není taková potřeba novou zeleň realizovat.

Z jakého zdroje se vychází při hodnocení údaje, že obec má více, jak 500 obyvatel, k jakému dni se údaj hodnotí?

K žádosti o podporu je povinně vyžadováno čestné prohlášení statutárního zástupce obce či vyjádření orgánu státní správy a samosprávy, že počet obyvatel ke dni podání žádosti dosahuje hranice 500 obyvatel. Data jsou tedy hodnoceny ke dni podání žádosti. Toto omezení se vztahuje na území realizace, nikoliv na obec, jako oprávněného žadatele. Obec, která má méně než 500 obyvatel, může žádat o projekt, který bude realizován v jiném sídle s počtem obyvatel nad 500. V případě, že

je sídlo s počtem obyvatel nad 500 obyvatel rozděleno do městských částí, mohou tyto části žádat o dotaci, přestože městská část 500 obyvatel nedosahuje.

Při realizaci více aktivit v jedné obci, musí být podán pouze jedna žádost?

Aktivity mohou být rozděleny do několika projektů, není nutné je zařazovat do jedné žádosti. Doporučujeme do jedné žádosti zahrnout aktivity, které spolu souvisí a tvoří ucelený celek.

Uvažuje se o navýšení dotace pro SC 4.4?

Dotace pro individuální projekty SC 4.4 a nástroj CLLD je stejná, 60%. O navýšení dotace se neuvažuje. Prioritní osa, kam SC 4.4 spadá, je z části EU financována 85% a tento poměr musí být zachován. V případě, že u některého opatření podporu navýšíme, je nutné u jiného opatření podporu snížit. V současné době na snižování podpor, tak aby to nemělo negativní dopad na čerpání této osy, již není prostor.

Lze kofinancovat podíl žadatele ze zdrojů obce/kraje?

Ano, na kofinancování lze využít i veřejné prostředky obcí a krajů. Podmínky spolufinancování od jiných subjektů, než je příjemce dotace jsou uvedeny v Pravidlech pro žadatele a příjemce, kapitole C.6.5.

Projekty, které jsou realizovány v rámci SC 4.4, se musí nacházet v zastavěném území obce, jak se postupuje, když obec nemá územní plán, jak se tato plocha posuzuje?

V případě, že obec nemá územní plán, bere se území intravilánu. Intravilánem¹ (zastavěnou částí obce) se rozumí území, které ke dni účinnosti zákona je souvisle zastavěno nebo jinak technicky upraveno pro potřeby obce (sídlíště). Do zastavěného území obce se zahrnují i pozemky, které jsou zemědělskou půdou, nevytváří však se zemědělským půdním fondem souvislý celek (jsou od něho odděleny souvislou zástavbou nebo zabíhají do zastavěné části a jsou tvarově i rozlohově nevhodné k zemědělskému obhospodařování mechanizačními prostředky).

Jak probíhá financování projektů na výsadby?

Náklady mohou být nárokovány etapovitě, standardně se fakturuje a žádosti o platbu se na Státní fond životního prostředí předkládají pro realizaci výsadby a poté každý rok po realizaci následné péče. Žadatelé si v rámci žádosti o podporu nastavují tzv. finanční plán, kde uvádějí předpokládané předkládání žádostí o platbu. Zde je možné nastavit i častější fakturace např. po kvartálech.

Co je myšleno prvkem sídelní zeleně?

Jedná se liniové, plošné a individuální prvky jako jsou parky, zahrady, sady, uliční stromořadí, aleje, lesoparky, remízky, skupinové, liniové a solitérní výsadby stromů.

K čemu je nutné biologické posouzení?

Biologické posouzení je dokument obsahující zhodnocení stavu lokality, výskytu organismů z dostupných údajů a z osobních návštěv lokality, včetně terénního šetření s důrazem na výskyt zvláště chráněných druhů. Součástí je popis možných negativních vlivů na lokalitu a zmíněné druhy organismů. S ohledem na možný významný výskyt určité skupiny organismů je biologické posouzení doplněno o entomologický, ornitologický či fytoecologický průzkum (eventuálně další přínosný). Nakonec obsahuje údaje o vlivu samotného opatření. Je potřebné zejména pro vyhodnocení kritérií přijatelnosti.

¹ Definice intravilánu dle vyhlášky ministerstva zemědělství a lesního hospodářství č. 97/1996 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně zemědělského půdního fondu.

Kdo může biologické posouzení zpracovat?

Biologické posouzení může zpracovat jakákoliv odborně způsobilá osoba, kterou si určí žadatel/projektant. S ohledem na to, že se nejedná o biologické hodnocení dle zákona č. 114/1992 Sb., není nutné, aby tato osoba měla speciální autorizaci. Biologické posouzení může zpracovat i projektant daného opatření s tím, že zhodnocení odbornější části, např. entomologické hlediska, si může zajistit subdodávkou. Biologické hodnocení může zpracovat i zaměstnanec žadatele (např. u obcí a krajů pracovník odboru životního prostředí).

Je pravda, že biologické hodnocení lze zpracovat pouze ve vegetační sezóně?

Některé aspekty nejdou logicky vyhodnotit v zimním období a je potřeba provést hodnocení ve vegetační sezóně. Jedině tak, je zaručeno správné vyhodnocení lokality ze všech hledisek (výskyt rostlinných a živočišných druhů atd.).

Co je interakční prvek? Je omezena jeho plocha?

Interakční prvek (dál jen IP) je jednou ze skladebních částí ÚSES; hierarchicky na nejnižší úrovni. IP nemusí být propojen s ostatními skladebními částmi ÚSES. Jedná se o krajinný segment, který na lokální úrovni zprostředkovává příznivé působení základních skladebních částí ÚSES (biocenter a biokoridorů) na okolní méně stabilní krajinu do větší vzdálenosti. IP často umožňují trvalou existenci určitých druhů organismů, majících menší prostorové nároky (vedle řady druhů rostlin některé druhy hmyzu, drobných hlodavců, hmyzožravců, ptáků, obojživelníků atd.). Mohou to být plochy zeleně, jako jsou parky, zeleň podél cest, izolovaná maloplošná chráněná území nebo třeba izolované remízy v polích. Plocha IP není nijak omezena.

Založení biocenter a biokoridorů ÚSES nebo jejich částí je možné pouze na orné půdě?

Založení nového ÚSES je nevhodnější na orné půdě, kde je přínos pro stabilitu území největší, není to však podmínkou pro podporu z OPŽP. ÚSES lze realizovat i na půdě ostatní.

Je možné zahrnout do jedné výzvy zeleň v intravilánu a ostatní aktivity?

Toto možné není, neboť se jedná o dva rozdílné specifické cíle a MS2014+ neumožňuje vyhlásit výzvu na více specifických cílů. Výzva na zeleň v intravilánu musí být vyhlášena zvlášť, protierozní opatření a realizace ÚSES v rámci jedné výzvy.

Lze navyšovat finance na současné aktivity, konkrétně výsadby na nelesní půdě v CHKO?

Obě současné aktivity (výsadba dřevin, likvidace invazních rostlin) jsou již uzavřeny. Do CLLD je již nelze zahrnout a ani alokaci navyšovat. Zbývající prostředky z těchto aktivit budou použity na financování aktivit nových.

Jak se posuzuje udržitelnost výsadby? Je možné nějaké procentu úhynu?

Standardně zakládané výsadby (zakládání sadovnickým způsobem) je nutné udržet ve 100 % stavu tak, jak byly zrealizovány, tzn. veškeré uhynulé sazenice musí být v době udržitelnosti nahrazeny. Pro výsadby zakládané lesnickým způsobem (a platí i pro založené remízy) je možný 20% úhyn bez náhrady.

V rámci výsadby je hrazena i následná péče o ně; je způsobilým výdajem i ochrana sazenic?

Ano, individuální i plošná ochrana je způsobilým výdajem.

Jaké jsou lhůty pro administraci po předání žádostí od MAS na ŘO?

Nejdříve probíhá závěrečné ověření způsobilosti, které provádí AOPK ČR, SFŽP a ŘO, tato fáze trvá max. 30 dní. Poté jsou žádosti předány Výběrové komisi ŘO (VK) a

následně doporučení VK ještě potvrzuje ŘO OPŽP. Tato fáze trvá cca další měsíc. Poté jsou žádosti předány SFŽP k další administraci – vydání právního aktu. Doba vydání právního aktu závisí zejména na žadateli, který dokládá povinné doklady pro jeho vydání (např. smlouvy s dodavateli po uskutečnění výběrových řízení). Průměrná doba vydání právního aktu je 3 měsíce. Příjemce podpory může zahájit realizaci opatření ještě před vydáním právního aktu, financovat akci z dotace však může až po jeho vydání.

Podmínka sídel nad 500 obyvatel platí i pro výsadbu ÚSES?

Nikoliv, tato podmínka je stanoven jen v rámci SC 4.4 – sídelní zeleň a pro ÚSES neplatí.

Protierozní opatření musí vyplývat z komplexní studie, je možné využít protipovodňovou studii, kde je řešena i protierozní ochrana daného území?

Ano, tuto studii lze využít a není nutné zpracovávat novou studii.

Je vyžadováno odnětí ze ZPF, v případě realizace opatření na orné půdě?

Obecně nelze říci, že je vynětí vyžadováno, kompetentní orgán ochrany ZPF může určit, že vynětí je potřeba nebo nikoliv. Ze zákona o ochraně ZPF jsou dané situace, kdy by mělo k vynětí dojít, avšak rozhodnutí je na příslušném orgánu.

Lze finance přesouvat mezi jednotlivými aktivitami? V případě, že budou v SCLLD schváleny všechny aktivity, ale některé se nepodaří vyčerpat, je možné zbylé finance přesunout do aktivity jiné? Je možné využít zásobníku projektů a zbylé finance použít na financování těchto projektů?

Přesuny mezi aktivitami budou pravděpodobně možné. V případě, že je na danou SCLLD alokována určitá částka, MAS by o ní neměla přijít. Toto a využití cesty zásobníku je v řešení s ŘO.

Jak musí být vypořádány vlastnické vztahy?

V současné chvíli je povinnou přílohou k žádosti pro výsadby a stavební akce písemný souhlas vlastníka s realizací opatření a udržitelností. Od cca června budou platit nová pravidla, kdy bude vyžadováno pouze čestné prohlášení, že žadatel má vlastnické vztahy vypořádané. Čestné prohlášení však neznamená, že žadatel si od vlastníka pozemku, kde se akce realizuje, souhlas nezajistí. V rámci dotace tento doklad však nebudeme posuzovat. Při následných kontrolách je však možné, že souhlasy vlastníků budou předmětem kontroly.

Od kdy se počítá doba udržitelnosti a jak je udržitelnost kontrolována?

Doba udržitelnosti se započítává ode dne schválení posledního vyúčtování projektu, příp. závěrečné žádosti o platbu (takto stanoveno v právním aktu). Cíle projektu jsou kontrolovány alespoň jednou za dobu udržitelnosti tj. jednou za 5 resp. 10 let

Je povinnost pořádat semináře pro žadatele?

V OPŽP tato povinnost stanovena není, avšak uspořádání semináře před vyhlášením/příjmem žádostí určitě doporučujeme.

Jak moc musíme měnit SCLLD? Je nutné měnit provazbu na opatření mimo programové rámce a napříč strategií.

Pokud MAS v současné době nemá programový rámec OPŽP, je nutné ho doplnit tzv. dodatkem k SCLLD a to dle šablony programového rámce, který je zveřejněn na

webové stránce NS MAS. V případě, že MAS programový rámec již má, pouze ho o nové aktivity rozšíří. Pokud má MAS o nové aktivity zájem, předpokládáme, že v analytické části je již problematika eroze, ekologické stability území nebo péče o zeleň v sídlech popsána a nebude nutné SCLLD měnit, případně pouze problematiku dopracovat/dopřesnit. Pokud si MAS není jistá, zda bude nutné analytickou a strategickou část dopracovat, je možná příslušné části SCLLD zaslat k posouzení ještě před jejich úpravou/schvalování v rámci MAS (kontakty anna.limrova@nature.cz, sona.smetankova@nature.cz). Prosíme, aby MAS vyznačila části SCLLD, které dle nich s novými aktivitami souvisí. Tímto bude posouzení možných/nutných úprav urychleno. Vazba nových aktivit musí být v rámci změny SCLLD uvedena.

Je 10 mil. Kč pro MAS rozděleno na jednotlivé aktivity nebo je na MAS, jak finance rozdělí?

Je na MAS, jak 10 mil. Kč na jednotlivé aktivity rozdělí, ze strany OPŽP nejsou limity nastaveny.

Jaký je nyní postup při změně SCLLD?

Ing. Benešová uvedla, že na základě zadání požadavku dodavateli MS2014+ bude do každé SCLLD přidány SC a aktivity OPŽP a je na MAS, zda o změnu SCLLD zažádá. Změny bude možné provádět nejdříve od 1. 4. 2018, kdy vejde v platnost Metodické stanovisky ministryně pro místní rozvoj č. 10. O změnu SCLLD je možné požádat nejpozději do konce května 2018. Změny budou posuzovat MMR – ORP, MŽP a AOPK ČR.

Bude možné vyhlášovat výzvy, když bude SCLLD v procesu změny?

Pokud se změny nebudou týkat vyhlášené výzvy, je možné ve vyhlášení výzev pokračovat. Např. pokud bude MAS doplňovat programový rámec OPŽP o realizaci zeleně v sídle, může mezi tím vyhlásit výzvu na výsadbu zeleně na nelesní půdě v CHKO. Ing. Florian upozornil, že některé MAS mají v akceptačních dopisech povinnost při první změně SCLLD upravit nedostatky, které byly zjištěny v rámci schvalování strategie.